

ДОСЛІДЖЕННЯ НОРМАТИВНО-МЕТОДИЧНИХ ЗАСАД ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ У НОВОСТВОРЕНОМУ ТОРГІВЕЛЬНОМУ ПІДПРИЄМСТВІ

Калашникова А.В.

Науковий керівник –доц. каф. «Облік, аналіз і аудит», канд. екон. наук

Волощук Л.О.

Система бухгалтерського обліку — це своєрідний механізм підготовки та відображення інформації про майновий та фінансовий стан підприємства. Завдяки цій інформації внутрішні та зовнішні її користувачі мають уявлення про реальний стан справ на підприємстві.

Методична база ведення бухгалтерського обліку складається з використання первинних облікових документів, інвентаризації, оцінки, калькулювання, організації обліку (управлінського, бухгалтерського та податкового), виконання розрахунків та проведень, контролю, підготовки звітності. Всі підприємства ведуть облік і складають фінансову звітність за єдиними вимогами, визначеними Законом України „Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні”. Проте у звітності кожного є свої особливості, тому що кожне підприємство має свою облікову політику - специфічний елемент регулювання бухгалтерського обліку та звітності.

Облікова політика — це сукупність принципів, методів і процедур, що використовуються підприємством для складання та подання фінансової звітності. За формою облікова політика підприємства має вигляд наказу керівника або власника, на підставі якого головний бухгалтер складає проект наказу і зі всіма додатками та розрахунками передає на затвердження власнику або керівнику підприємства. Наказ набирає юридичної сили з дня його підписання власником або керівником підприємства та є обов'язковим для виконання всіма службами і працівниками підприємства.

Облікова політика підприємства базується на основних принципах обліку та звітності, а в її структурі є три переплетених елементи: принципи, методи та процедури обліку. Так, принципи обліку— фундамент, на якому будують методи і процедури обліку, це ті правила, за якими вимірюють, оцінюють і реєструють господарські операції, а потім їх результати відображають у фінансовій звітності. Їх є 10, і всі вони перелічені у ст. 4 Закону „Про бухгалтерський облік та фінансову звітність” і п.18 П(С)БО1. Керуючись ними, встановлюють два інших елементи облікової політики — методи і процедури обліку.

Методи обліку — це способи і прийоми, за якими господарські операції показують в обліку. Для облікової політики встановити метод — означає вибрати облікову оцінку статей

фінансової звітності. Так, наприклад, зазначають методи оцінки вибуття запасів, нарахування амортизації необоротних активів, метод оцінки сумнівної дебіторської заборгованості тощо. Можливі варіанти облікових оцінок передбачені відповідними Національними стандартами. А кожне підприємство обирає з них ту, яка дозволить максимально точно уявити його фінансову картину. У свою чергу, методи впливають на вибір процедур обліку, до яких відносять форму ведення, порядок документообігу і технологію обробки облікової інформації, іншими словами, порядок організації обліку на підприємстві.

Облікова політика є складовою частиною фінансової звітності підприємства та повинна відображатися у примітках до фінансових звітів. Отже, саме вона дозволяє поєднати ведення бухгалтерських операцій та складання фінансової звітності. Без такого регламентуючого розпорядчого документа та його додержання бухгалтерський облік не відповідатиме принципу послідовності, а фінансова звітність не буде зрозуміла користувачам.

Часи, коли визначення облікової політики на підприємстві обмежувалось комплексом стандартних параметрів обліку і звітності, механічно переписаних із законодавчих циркулярів, минули назавжди. Ринкові методи господарювання вимагають досконалих, конкретних і незмінних правил ведення бухгалтерського обліку та звітності на підприємстві. А встановлення таких правил, в свою чергу, потребує наукового аналітичного підходу, глибоких маркетингових досліджень, зваженої і далекоглядної кадрової політики, поєднання інтелекту та досвіду працівників підприємства.